

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 15.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 25 Oktober 1904.

Expedition: Kammakargatan 6.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspolis 20 öre pr petirad.

24:e Årg.

Johan Gustaf Kjellberg.

Vår musikvärld har nyligen gjort en stor förlust genom musikdirektör Johan G. Kjellbergs efter kort sjukdom timade frånfälle d. 2 sistl. oktober. Säsom första rangens konstnär på sitt hufvudinstrument, klarinetten, har han länge varit enastående i vårt konservatorium har han genom sin skicklighet, mångsidighet, samvetsgrannhet och nitiskhet intagit ett framstående rum. Äfven säsom musikdirektör och ledare af militärkapell ådagalade han en betydande förmåga.

Johan Gustaf Kjellberg föddes i Gillberga i Vermland d. 13 aug. 1846. Redan som 10-åring kom han in vid regementsmusiken. Han genomgick musikkonservatoriet i Stockholm 1868—1872 och var från 1871 till 1890 anställd som klarinettist i hofkapellet. Kjellberg blef 1876 musikdirektör vid Dalregementet och 1882 vid Svea lifgarde. Sedan 1886 var han lärare i träinstrument vid musikkonservatoriet och har säsom sådan utbildat flere skickliga elever. Hans nit för undervisningen dref honom i det sista till ansträngande arbete, hur väl han än, angripen af sjukdomen, behöfde hvila. Hans betydenhet som lärare kan man finna deraf, att efter hans bortgång fyra särskilda lärare anställdes i de läroämnena, hvori han ensam undervisade. Kjellberg blef 1885 ledamot af Musikaliska akademien och hade

Theodor Bertram.

af utmärkelser erhållit medaljen "Litteris et artibus" samt Vasaorden och äfven en preussisk orden.

Säsom dirigent har vår musikaliska allmänhet lärt känna honom från militärkonserterna på Hasselbacken och de stora, af flere härvarande musik-kårer samfäldt gifna militära kyrkonserterna.

I en här utkommande tidning förekom strax efter Kjellbergs bortgång ett vackert och santt karakteristiskt eftermäle, med hvilket vi vilja afsluta denna nekrolog. Det säges i detta följande om honom:

Kjellberg skall saknas djupt icke minst af de många elever han utbildat vid musikkonservatoriet. Som lärare var han i sällsynt grad beundrad och afhållen. Han undervisade icke blott på sitt eget instrument, klarinetten, utan äfven med lika grundlighet i oboe, flöjt och fagott, och utbildade en stamtrupp af så skickliga ämnessvenner, att exempelvis den store dirigenten Hans Richter vid sitt gästbesök härstädes för några år sedan uttryckte sin synnerliga förtjusning öfver vårt hofkapells besättning af träblåsare. Kjellbergs rika erfarenhet, hans noggranna och eggande instruktion, hans uppmärksammande af elevens speciella anlag, den märkvärdiga klarheten och innehållsrikedom i hans anvisningar, allt var ägnadt att binda lärjungarne med starka band vid honom. Därtill var ju hans personlighet lika distinkuerad som han var okonstlad och nästan öfverdrifvet anspråkslös.

I hofkapellet hade Kjellberg, som sagdt, anställning som klarinettist åren 1871—90, men också under det följande årtiondet medverkade

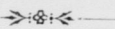
Wolfenstein. Foto.

Cederquist. Auto.

Johan Gustaf Kjellberg.

han vid symfonikonsakterna, liksom man allttjämt ibland vid kammarmusiksoaréer kunde få fröjda sig åt hans utomordentligt tonsköna och fint fraserade klarinettspel, till hvilket åtminstone icke i mannamäns har hörts maken här i landet.

Hans humanitet och plikttrohet såsom musikanförrare skola bevaras i kärhågkomst vid de regementen där han länge var direktör.

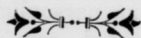

Theodor Bertram.

Då vår k. opera i början af året hade den berömda tyske barytonisten Bertram till gäst meddelade vi här några korta biografiska uppgifter om honom och hans porträtt såsom Hans Sachs i "Mästersångarna". Då funnos endast kostymporträtt att tillgå; vi intaga därför nu ett civilt sådant, som stått oss till buds.

Herr Bertram har nu i höst ånyo besökt vår hufvudstad, men denna gång såsom konsertgäfvare; huruvida han under sin härvaro kommer att gästa operan, är oss obekant. En ung pianist, herr William Starck, med titel "kapellmästare", åtföljer sångaren såsom ackompanjatör och solist. Bland mera framstående pianister ha vi ej sett honom nämnd i tyska musiktidningar.

Vid herr Bertrams ofvan nämnda gästspel på operan såsom Don Juan, Sachs, Holländaren och Wotan hade man tillfälle att få göra bekantskap med en sångare af mäktiga röstmedel. Han är också räknad bland de förnämsta deltagarna i Bayreuth'ska festspelen. Född d. 12 febr. 1869 i Stuttgart fick han sin första sångundervisning af fadern, en bekant barytonist, gift med en dramatisk sångerska Marie B., född Mayer. Efter studier vid konservatoriet började han sin konstnärsbana som instrumentalist. Sedan man upptäckt hans utmärkta röst, fick han i födelsestaden studera sång och började snart derefter sin bana som operasångare. Vid åtskilliga stora teatrar i Tyskland, i Amerika äfvensom i London har Theodor Bertram sedan gjort stor lycka. Af hans roller kunna nämnas, utom ofvan anförda: Almaviva i "Figaros bröllop", Beckmesser, Kasper, Luna, Czaren, Mefisto etc. Sedan 1897 är han gift med den berömda operasångerskan Fanny Moran-Olden. (Se vidare Sv. M. T. n:r 7 denna årg.)

Kritiken kan ej leda konsten. Kritiken analyserar, dissekerar. Det förflutna, det närvarande tillhöra den. Framtiden aldrig.

C. Saint-Saëns.

De hufvudsakligaste formerna för orgelmusiken i dess utveckling till Joh. Seb. Bach.

I den bekanta musiktidskriften "Die Signale" förekom nyligen en uppsats med ofvanstående titel af prof. H. Reimann, ur hvilken artikel vi tillåta oss meddela det nedanstående.

Äldsta formerna för orgelmusiken äro Ricercaret och Toccatan; den första benämningen har mera afseende på den polyfona, den andra mera på den konserterande stilen i orgelmusiken. Motsvarande betydelsen af ordet *ricercar* — söka, innehålla Ricercaret den imitatoriska utarbetningen af ett motiv — i senare tid med alla finesser i omvändning, förstoring, förminskning. *Toccare* betyder träffa och afser väl sammanträffandet af en följd toner, koloraturer och figurationer öfver en anslagen grundton; *Toccato* betecknar ju också baspartiet i en trumpetsats, som egentligen tillhör pukan, alltså inskränkt till få uthållna toner (pukhvirvel). Fugan åtskiljer sig från Ricercaret derigenom, att grunden för densamma ej är allenast ett kort motiv utan en melodi, t. ex. till en sång, eller en fritt upfunnen sådan. Efterapningen af denna melodi sker på det sätt att hvarje stämma tyckes vika undan för den andra (fuga = flykt). Melodierna i de särskilda stämmorna träffa alltså icke hop under sin imitation, såsom motiven i Ricercare, utan följa efter hvarandra i kanon-stil. De vanligaste kanoniska imitationerna följde i oktaven eller i kvinten. Och dessa båda former af kanonisk efterhärmaning ligga till grunden för fugan. Besvarande af temat i en fyrstämmig fuga följer därför först i kvinten, sedan i oktaven, derpå åter i kvinten och slutligen ånyo i oktaven. Under fugans vidare utveckling uppträda sedan vid den s. k. trångföringen elementerna hos "Ricercaret": temata, styckade till motiv, påträffa hvarandra. Slutligen tillkommer också i gestalten af orgelpunkt — den liggande, "rullande" basen hos Bach t. ex. drillen i D moll-fuga) — ett toccata-element.

Ännu två former förekomma af ganska allmän betydelse: "Phantasia" och "Sonata", det är tonstycken, som utgöra den första urformen till dem som i vår tid betecknas med samma namn. Båda sakna egen stil; de sluta sig till alla tre formerna men företrädes till "Ricercare" och "Toccata"-formen, liksom öfverhufvud snart alla åtskilnades försvinna och redan på Frescobaldis tid (Fr. lefde 1583—1644) de mest olika stycken betecknades som "Toccata".

I den allra äldsta tiden var redan orgelns uppgift att ackompanjera den sjungna sången — för protestanterna

sålunda koralen — och att derjemte "preambulera". Preambulum, med hvilket ord man betecknade den mindre omfångsrika formen af förspelet i motsats mot Preludium, som hade större omfång, tillhörde företrädesvis den konserterande toccatastilen, om än dervid mindre vikt lades på den hvilande basen än på de i Toccatan gerna använda ackordiska mellanspelen. Dessutom måste tonarten till den följande sången förberedas och densamma bringas till klarhet för såväl sångarna som församlingen. Deraf också det vanliga angifvandet af Tonus vid preludier.

Å andra sidan användes orgeln *själfständigt* och i viss mån till fortsättning af kör- eller församlingssången. Sålunda var i den katolska kyrkan en afdelning af den gregorianska latinska koralen sången t. ex. "Et in terra pax", "Kyrie", "Salve regina", "O, Clemens", "Te deum", "Magnificat", "Veni creator" öfverläten åt orgeln till utförande i en särskild själfständig orgelsats, under det kören pauserade. Äfven alldeles fritt orgel-mellanspel — utan afseende på kör- eller församlingssången — förekom på bestämde ställen i messan: "Offertorium", "Elevatio" äfvensom "Benedictus", "Agnus" och "Communio". Vid evangelisk församlingssång sjöng stundom församlingen den ena strofen med orgelackompanjemang, den nästa ensamt sångkören, eller sångkören tillsammans med församlingen; den följande deremot spelade orgeln ensam. Så kom man till fritt bildade *koralbearbetningar*, och, när orgeln preluderade, till *koral-förspelet*. Detta är den hufvudsakliga och viktigaste beständsdelen af hela orgellitteraturen, den mark som för organisterna allra mest bör kultiveras. Den evangeliska tyska koralen i orgelmusiken har en särdeles rik utveckling. Vill man endast följa hufvudstaderna deraf, så må följande namn anföras: Arnold Schlick i Heidelberg 1511: Tabulaturen etlicher Lobgesang und Liedlein auf die Orgeln und Lutten (Mainz hos Peter Schöffel 1512); Leonhard Kleber i Göppingen, † 1566, mindre bekant som komponist än som samlare af kompositioner af Isaac, Josquin, H. Fink, L. Senfl, Adam von Fulda, Paul Hofhaimer m. fl. Hans "Tabulaturbok" upptager de äldsta och bästa representanterna för "Ars organisandi" — den kolorerade stilen eller konsten att "discantera". Denna konst består hufvudsakligen i kontrapunkterandet af en gifven fundamentalmelodi. Denna kallas *Cantus firmus* i motsats till den rörliga ackompanjemangsformen, som vid början af denna stil otympligt och utan rätt inre sammanhang gick i spann med "Cantus firmus" men senare genom lagarna för den musikaliska Imitationen (Ricercaret) fick en konstmässig byggnad och i synnerhet genom sitt nära motiviska förhållande

till de enskilda delarne (verserna) i "Cantus firmus" utbildades till verkligt kontrapunktiskt konstverk. Denna konst förirrar sig till en början rätt ofta in på det *världsliga* området; då var också andligt och världsligt föga eller alls icke åtskilda. I Ammerbachs Tabulaturbok (1571) finner man sålunda följande följande innehåll: "Dansar, Gaillardier, glada motetter med koloraturer och löpningar". En brokig samling af tyska andliga sånger, franska dansstycken, världsliga sånger etc. Samma väg har inslagits af tyskarne som af fransmännen: de senare utgå från sånger från Noëls, Chansons, Conzonen till fritt formade stycken, i synnerhet till större variationsformer, endast med den åtskillnaden att fransmännen från det världsliga området ej mera finna återvägen till den äkta andliga orgelmusiken. Tyskarne deremot kan man icke, äfven i fråga om Bachs fritt bildade "Partiter", alltid fränkänna den kyrkliga karaktären. Representanterna för denna franska konst äro: Nicolas le Begue, Charpentier, Clérambault m. fl.

Från det särdeles stora området för den fria tyska orgelmusiken må nämnas såsom representanter för den för-Bach'ska tiden: Johann Pachelbel och Georg Muffat, två sydtyska mästare af allra första ordningen, af hvilka den förstnämnde i sitt inflytande på Bach länge icke varit nog mycket känd och uppskattad. Båda mästarnes verk föreligga i nya upplagor af Max Seifert och Hugo Riemann. Som franska representanter för denna genre af fri orgelmusik har man att nämna: François Couperin le Grand (utgifning ombesörjd af Brahms och Chrysander), Rameau och — för att taga ett exempel från nyare tid — Charles Henri Alkan.

Prof. Reimann slutar den ofvannämnda uppsatsen med att anbefalla åt hvarje organist såsom hufvudsak att införa Bachs orgel-koraller och -förspele i gudstjensten. "I stället," säger han, spelar man sentimentala adagior ur Rheinbergers och Mendelssohns orgelsonater, vattenhaltiga kompositioner af Guilmant och annan ej blott okyrklig utan stundom lättfärdig orgelmusik (konsertsatser o. dyl.) Bättre då att orgeln är tyst."

Musikpressen.

På Abr. Lundquists (G. Abr:son Lundquists) förlag har utkommit:

För piano, 2 händer:

W. Peterson-Berger: *I somras*. 6 pianostycken. Pris 2 kr.;

J. Offenbach: *Frihetsbröderna* (Rö-verne). Potpourrie med öfverlagd text. Pris 2 kr.;

Morley, Charles: *Den lilla virtuosen*. (Op. 91.) Små pianostycken. å 50—60 öre;

Trobäck, Otto: *Abbazia*. Valse moderne. Pris 1 kr.

För kammarorgel:

Album för kammarorgel. 15 stycken för orgelharmonium, för kyrkan och hemmet samlade och delvis arrangerade af Gustaf Hägg. H. II. Pris kr. 1,50.

För violin och piano:

Salon-Album för violin och piano. H. II och III å 2 kr.

För en röst med piano:

Alfvén, Hugo: *Klockorna*, dikt af Frith. Holmgren, för baryton (b-gess) och orkester. Klaverutdrag. Pris 2 kr.;

Bedinger, Hugo: *Sånger*. N:o 9—14: Saga vid spiseln (d—d) Och hvarför dröja (h—f), Jag ser uppå dina ögon (g—ess), En nyårsåt (c—f), Fanjunkar Berg (d—giss) å 60 öre, Vårtecken (dess—ass), 75 öre.

Eriksson, Josef: *Augustihymn* (h—e). Pris 75 öre.

Fosterländska sånger för skolan. Pris 35 öre.

För en eller flere röster:

Folkskolans Sångsamling. Gamla och nya af barnens älsklingsånger, ordnade i fyra årskurser af V. Söderberg. (H. I. 1:a och 2:a årskursen, 45 öre; H. II 3:e och 4:e årskursen 55 öre.) Kompl. 1 kr.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

Franz Berwald: *Quartett* n:o 2 A-moll för 2 violiner, altviol och violoncell. Partitur pris 3 kr., stämmor pris 6 kr.

På Carl Johnns förlag har utkommit:

För piano, 2 händer:

Germer, H., *Praktiska studier* för den pianospelande ungdomen. 1:a Häftet. Pris kr. 1,50,

På Wilhelm Hansens förlag (Köpenhamn) har utkommit:

För piano, 2 händer:

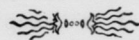
Sjögren, Emil: *Prelude et Fugue* op. 39 å Madame Berta Sjögren.

Peterson-Bergers nya pianostycken, med titel på fyra språk äro mindre anslående än hans förut utgifna. Första stycket påminner mycket om hans manskvartett "På fjället i sol". För öfrigt äro styckena mera harmoniskt pikanta än öronfägnande. Vackrast tycks oss n:o 5, deri tonarten gessdur gör utförandet mindre lätt. — Samlingen "Den lilla virtuosen" har en liten skämtsam titel, alldenstund styckena i den äro helt enkla och afsedda för nybörjaren, utan oktavsprång och n:o 1 och 2 hållande sig inom 5 toner. För små nybörjare äro de emellertid lämpliga. Styckena tituleras "Den första violen", "Majblomman", "Helsing från Alperna", "Båtfärden", "Den glade Tyrolaren" etc. och äro utgifna i 15 små häften. — Trobäck's vals har en vignett med utsigt öfver Abbazia, det svenska kungaresidenset i början af detta år. —

Det af G. Hägg utgifna "Album för orgelharmonium", H. 2, innehåller: Festmarsch ur "Tannhäuser", Frühlings-erwachen af Em. Bach, Andanten af J. Lachner, Rheinberger och J. Löw, Aftenbön af N. v. Wilm, Lohengrins afsked och förspele ur Wagners "Lohengrin", Virgo gloriosa af Söderman, Slummersång af E. Jonas, Consolation af Liszt, Förtröstan och I grafkapellet af G. Hägg, Aftonsång af Ad. Jensen samt Fuga af G. Merkel. — "Salong-Album" för violin och piano, H. 2, innehåller: temligen lätta stycken af Liszt, Gungl, Raff, Ries, Löw, Rubinstein, Tschaikowsky, Henselt och R. Wagner, H. 3: af Rubinstein, Becker, Jensen, Volkmann, Reinecke, Wieniawski och Martini.

Af sångerna äro Alfvéns »Klockorna» tillägnad hr John Forsell, och äfven utförd af denne med orkester på k. operan. Texten är både svensk och tysk. — Bedingers sånger äro i enkel vis-stil med väl skrifvet, äfven enkelt ackompanjemang. — Erikssons sång är mera i dystör oktober- än i augustistämning och är i denna egen-skap ganska anslående. — Häftet »Fosterländska sånger» innehåller blott 14, allbekanta sådana, utgifna och valda af en vid 7:de allm. flickskole-mötet i Stockholm tillsatt kommité. — »Folkskolans sångsamling» innehåller jemte en hop enstämmiga sånger, 16 psalmer, en del af messan och 11 tvåstämmiga sånger.

Berwalds kvartett, som för ett par år sedan utfördes af Aulinarne, har nu utkommit i tryck, en sak för hvilken våra kvartettspelare böra vara förläggaren tacksam, om än utgifvandet till en del har stöd af subskription. — Germers »Praktiska studier» innehåller små förträffliga öfningar, 17 i detta häfte. — Sjögrens »Prelude et Fugue» kan rekommenderas såsom en intressant komposition för dem som ej äro rädda att taga itu med sådan mera lärd än lätt och populär musik.

FÖLJETONG.

Rouget de l'Isle och Marseljäsen.

Af

E. Minstrel.

En kall och bitande decembrafton 1791 stodo två personer i en elegant salong i den gamla staden Strassburg. Det var en orolig tid man lefde uti, och de båda männen representerade tvenne mot hvarandra fiendtliga partier. Den äldre var baron de Launay, en ädling af gamla stammen, och den yngre en fattig ingenjörsofficer — ifrig

republikan och son till en medborgare vid namn Rouget de l'Isle.

Salongen var dyrbart möblerad. Några venetianska speglar räckte från golf till tak. Den gammalmodiga eldstadsfrisen uppbars af tvenne silfver-kupidoner. Gobeliner af betydligt värde pryddes väggarna, och högkarmade stolar med förgyllda friherrliga kronor voro placerade öfverallt i det stora rummet.

På ena sidan af ett bord, betäckt af gravyrer och en antik sachsisk blomstervas, stod baronen — en liten obetydlig man med stolta aristokratiska ansigtsdrag. Han bar hvit peruk och var iklädd en svart sammetsdrägt. Hvita spetsmanchetter nedföll öfver de små magra händerna, och diamanter glittrade från hans skospannen. I handen höll han en guld-snusdosa, inlagd med juveler.

På andra sidan bordet stod officeren, en lång, blek, ung man, med ett kastanjebrunt rikt hår och mörka, talande ögon. Han bar en lång blå valpenrock. En väja hängde i det trefärgade lifskärpet, och under armen höll han sin tvåkantiga uniformshatt.

— Herre — sade baronen i föraktfull ton. — Det är sant, att tiderna äro oroliga, att Frankrikes ädla söner hafva lidit och fortfarande lida oförrätter af "les canailles", men, himlen vare tack, den dag har ännu ej randats, när vi gifva våra döttrar åt bönder. För tusan, gå er väg, plebej... ni måste vara tokig.

Den unge mannen rätade på sig och antog en trotsig uppsyn.

— Baron de Launay — svarade han. — Jag fäster ej afseende vid ert ohöfliga yttrande. Jag älskar er dotter och ber om tillåtelse att själf få säga henne det.

— Ni älskar min dotter! — upprepede baronen försmädligt. — Ni skickar henne kärleksbref. Ni strängar nattetid er lyra under hennes fönster, ty ni tyckes vara lika mycket poet som soldat. På min heder! Ni försöker att i sällskap med andra "sans-culottes" nedsvärta oss, på samma gång ni påstår er skänka mademoiselle de Launay er dyrkan... Afskärfva paradox!

Det låg så mycket sanning i dessa ord, att officeren sänkte hufvudet och förblef tyst.

— Nåväl — fortfor baronen — emedan ni vill så hafva, må min dotter komma hit och själf yttra sig.

Han ringde häftigt på en klocksträng, och några ögonblick derefter inträdde mademoiselle de Launay.

Hon liknade i sanning en ädlings dotter; en smärt, behaglig, strålande blondin med ett vackert ansigte. Hon bar en mattblå robe à la Louis XV öfver en underdrägt af storblommigt satin. Det ljusa håret var lätt pudradt, hvilket bruk, som Georges Sand påstår, så väl passar kvinnan. Då

de l'Isle varseblef henne, bleknade han och bugade sig djupt.

— Mademoiselle, ni ser denne man — sade baronen med ett sarkastiskt småleende. — Han påstår sig ämnat anhålla om er hand. Han har den djerfheten att skrifva kärlekspoem till er ära... att följa er vagn genom gatorna... att betrakta er i er loge på teatern... att hålla serenader under ert fönster om nätterna, och nu nöjer han sig ej med mitt svar på sin framställning, utan begär, att ni själf skall gifva honom ett sådant.

Den unga flickan tog hastigt ett steg tillbaka. Öfver hennes ansikte spreds ett drag af förskräckelse. Läppen kröktes; hon antog en drottningshållning, och de vackra ögonen sköto blixtrar af vrede. Mellan baron de Launays dotter och en republikan låg en öfverstiglig klyfta. Rouget de l'Isles hjerta brann af kärlek till den unga flickan. Utan att låta sig bekomma af hennes föraktfulla bemötande, utbrast han:

— Jag älskar er, mademoiselle, och förbehåller mig rättigheten att upplysa er derom. Skilnaden mellan vår rang och samhällsställning här i lifvet tager jag ej i betraktande. Jag är man... ni är kvinna; vare detta nog sagdt. Det är sant, att jag följt efter er vagn, att jag betraktat er på teatern, att jag under nattens långa timmar promenerat fram och åter utanför detta hus. Kan ni väl fördöma mig därför? Jag lefver endast vid tanken på er. Bah, hvad betyder väl hög börd och samhällsställning i jämförelse med min kärlek till er? Ungefär lika mycket som sandkornet under hofven på ödemarkens vilda häst.

Hans känsla öfvervåldigade honom. Han framräckte bönfällande sin hand, hvilken hon med en föraktfull åtbörd stötte tillbaka.

— Min herre, sade hon, darrande af vrede. — Tala ej om kärlek i min närvaro. Dylikt är en oförsämdhet utan like. Jag är aristokrat och håller på mina anor. En kvinna i min ställning gifter sig ej gerna med en revolutionsman. Här har ni edra verser — hon räckte honom en pappersbunt. — De behaga mig ej... tvärtom, jag fann dem tråkiga. Min herre, ert anbud afslås. Jag gifver er min tillåtelse att genast gå er väg.

Baronen blickade härvid ironiskt på de l'Isle. Blek som döden slängde den senare verserna på elden och kastade en blick af den största förtviflan på mademoiselle de Launay.

Hon tyckte måhända synd om honom och yttrade följande:

— Min herre. Jag tillhör en samhällsklass, som väl må blifva störtad, men ej förödmjukad. Vår stolthet skall följa oss kanhända till schavotten.

Han visste, att hon talade sant. Gripen af förtviflan, rusade han ut ur rummet och ned på gatan. (Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern Okt. 9 v. Flotow: *Marta* — 10, 24 Tschaiakowsky: *Eugen Onegin* (10/10 25 ggn; 24/10 Onegin: herr Oscar) — 12, 17 Gounod: *Faust* (Margareta, Siebel: fru Lykseth-Schjerven, frk Lagergren; Faust: hr Menzinsky) — 13 Saint-Saëns: *Simson och Delila* — 14 R. Wagner: *Lohengrin* — 15 Bizet: *Carmen*. — 16, 21 Verdi: *Den vilseförda* — 19, 23 Auber: *Kronjuvelerna* — 20 Verdi: *Aida* (Radames: hr Menzinsky) — 22 Weber: *Friskytten* (Agatha: frk Mally Eriksson, deb)

Östermalmsteatern. Okt. 9—17 Sidney Jones: *Geishan* — 18, 24 Fr. v. Suppé: *Boccaccio*, operett i 2 akter af F. Zell och Rich. Genée (Beatrice, Isabella, Peronella, Fiametta: frk Berentz, fru Rothgardt, Rove, frk Walleni; Boccaccio, Scalza, Pietro, Lotteringhi, Lambertuccio: hrr Allum, Bergström, Ullman. Lund, Ringvall).

Musikal. Akademien. Okt. 18 Konserthörsningens 1:a abonnemangskoncert. 1 Haydn: Symfoni, B-dur; 2 Mozart: konsert för piano och orkester, C-moll; 3 Beethoven: Symfoni, A-dur. Dirigent: hr Tor Aulin, solist: hr W. Stenhammar — 20 Populär "Visafton" af fru Anna Norrie — 24 Konsert af hr Theodor Bertram med biträde af pianisten, kapellm. William Starck.

Vetenskapsakademien. Okt. 13, 21 Sonatafton af hrr Tor Aulin och W. Stenhammar. Program: Beethoven: Sonater för violin och piano, n:o 1—3: sonater op. 12 n:o 1 D-dur, 2 A-dur, 3 E-dur; n:o 4 sonat op. 23 A-moll.

Östermalmskyrkan. Okt. 23 konsert af operasångaren Carl Fr. Lundquist. Biträdande: hr Lindhe (violoncell).

Adolf Fredriks kyrka. Konsert för välgörande ändamål. Biträdande: dir. Alb. Lindström, frk E. Lindström, fru Munthe-Sandberg, en manskör.

De "gamla nyheter", k. operan på senare tiden upptagit, båda härstammande från slutet af 1870-talet, nämligen Saint-Saëns "Simson och Delila" samt Tschaiakowskys "Eugen Onegin", ha tydligen fallit publiken i smaken. Den sistnämnda operan, först uppförd här i sept. 1903, har nu uppnått sin 25:te föreställning; den förstnämnda, hvars premiär här egde rum i febr. samma år, har hittills gått 30 gånger öfver scenen. Något annat märkligt än nya rollbesättningar och debuter har man ej att förmåla från k. operan. Herr Menzinsky har framträtt första gången på denna scen som Faust och Radames. I båda dessa partier gjorde hans vackra stämma behagligt intryck, om än deras högsta toner, för hvilka hufvudrösten måste anlitas, framträdde väl svaga. I synnerhet vann sångaren stort bifall som Radames, hvilken roll äfven i dramatiskt hänseende bäst utfördes. Hr Oscar har för första gången återgivit titelrollen i "Eugen Onegin", hittills endast utförd af hr Forsell, som ock tjänat hr O. till förebild i den dramatiska aktionen. Som Agatha i

"Friskyttan" har fröken Mally Eriksen haft en ny debut. Rösterna eger goda höjdtoner och den vokala framställningen var ganska tillfredsställande, hvarjemte sångerskan eger en för scenen lämplig figur. För Agathas parti fordras dock, mer än för Annas, en prima donna-röst och utbildad dramatisk talang, som en debutant sällan kan prestera.

Östermalmsteaterns operetter ha vi ännu icke fått tillfälle att yttra oss om. — Hvad konserter beträffar ha redan flere denna höst gått af stapeln. Först af dem skulle vi ha att nämna en historisk sådan med gammaldags musik, gifven af kyrkokören i Östermalm den 10 okt., men denna konsert bereddes oss ej tillfälle att bevista. — "Konsertföreningen", fortfarande under hr Aulins goda ledning, har gifvit sin första konsert för säsongen med klassiskt program, upptagande först en Haydn-symfoni, mera sällan utförd, vidare en pianokonsert af Mozart (C-moll n:o 24, komp. 1786), som uppgifves antagligen icke varit spelad här sedan på 1850-talet af Ludv. Norman. (Af M:s pianokonserter spelas mest den härliga i D-moll och en i A-dur.) Hr Stenhammar utförde nu i nämnda C-moll-konsert pianopartiet med mästertlig klarhet och konstnärlighet. Beethovens A-dur-symfoni, af Konsertföreningen spelad i början af förra året, avslutade konserten.

Hr Aulins och Stenhammars "sonatafton", sedan förnyad med samma program, gafs för fylld salong i Vetenskapsakademien. Programmet upptog af Beethovens 10 sonater för violin och piano de fyra första (3 op. 12 från 1799 och op. 23 från 1801). Först i den sista träder B. fram med mera sjelfständighet; i de tre första sluter han sig mera till sina föregångare. Soarégifvarne skördade varmt bifall för sitt ypperliga spel i alla sonaterna.

Det säger sig nästan sjelft att så populära konsertgifvare som fru Norrie — i Musikaliska akademien — och Carl Fr. Lundquist — i Östermalmskyrkan — hade fulltaliga åhörare på sina ofvan nämnda konserter. Fru N. bjöd på fyra vackra sånger af P. Heise, tre franska och en tysk samt sånger af Leop. Rosenfeld samt reciterade tre stycken af Runeberg, Dahlgren och Ernst Josephson, hvarjemte sånger af Alb. Engström och åtskilliga extranummer i den uppslupna stilen (väl mycket kontrasterande mot det egentliga programmet) naturligtvis framklappades.

Hr Lundquist biträdades af den framstående violoncellisten Lindhe, som utförde den obligata instrumentalpartiet till "Aftonstjerne"-sången ur "Tannhäuser" och äfven utförde violoncellnummer af Tartini etc. Konsertgifvaren, ackompanjerad af hr G. Lind, sjöng Svedboms "Sten-Sture"-ballad,

aria ur "Simson" af Händel, "Guds lof" af Beethoven, sånger af Josephson, Liljefors, Cornelius, Sibelius och Melartin, Kjerulfs "Kan det tröste", Schuberts "Allmakten" och, gifvetvis, "Du gamla, du friska" till sist.

Den tyske barytonisten Theodor Bertram hade liten men bifallslösande publik på sin konsert. Hans program till konserten saknade välbehöflig text till sångerna, hvilket man kunnat vänta och fordra, då de måste betalas med 10 öre. Sångarens textuttal var nämligen temligen otydligt, deremot väckte han stor beundran för sin mäktiga och omfångsrika stämma, som stundom trädde fram väl kraftigt, utan att dock förlora sitt väljud. Det effektfulla föredraget gjorde sig bäst gällande i den stora arian ur "Flygande Holländaren", mindre lämpligt i Wolframs täflingssång ur "Tannhäuser". Hr B. sjöng för öfrigt moderna sånger af R. Strauss, H. Wolf och Edm. v. Strauss, ballader af Loewe och sång till Aftonstjernen ur "Tannhäuser". Pianisten W. Starck bidrog med godt ackompanjemang, med en tarflig "improvisation" och tröttande paraphraser öfver delar af Wagneroperor ("Parsifal"-förspelet, "Mästersångarne" etc.). Hr B. och hans pianist bjödo slutligen ur "Rheingold": "Gewitter und Regenbogenzauber" samt "Göttereinzug nach Wallhall". Extranummer förekommo icke, ehuru hr B. flere gånger inropades, särdeles efter slutet af soarén.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Af säsongens nyheter repeteras för närvarande på Massenets "Werther" och Kiensl's "Evangelimann", hvars svenska namn (motsvarande "kolportören" eller "lekmannapredikanten") vi ännu ej hört uppgifvas. — Herr John Forsell är för detta spelår engagerad vid operan.

Musikaliska akademien höll den 14 okt. extra sammanträde under ordförandeskap af vice præses justitierådet Karl Silfverstolpe.

Vid sammanträdet anmälde ordföranden, att akademiens ledamot, läraren i spelning på blåsinstrument af trä vid musikkonservatorium, musikdirektören Joh. G. Kjellberg, aflidit den 2 dennes.

I ledigheten efter direktör Kjellberg förordnades ledamöterna af hofkapellet C. O. Östman, G. Pegel, G. E. Hessler och O. Brunzell att tills vidare, intill dess platsen blifvit återbesatt, upprätthålla undervisningen. Östman i flöjt, Pegel i oboe, Hessler i klarinett och Brunzell i fagott.

Musikdirektören C. A. Bergström förordnades att intill innevarande års

slut upprätthålla befattningen som orkesteranförare vid musikkonservatorium.

Musikkonservatoriets direktör, dr. Vilhelm Svedbom, beviljades på anhållan förlängd tjänstledighet till den 1 november i år med rätt att dessförrinnan inträda i tjänstgöring.

Professor O. Bolander förordnades att under dr. Svedboms tjänstledighet fortfarande upprätthålla direktörsbefattningen. At biträdande läraren i pianospelning, Viktor Wiklund, uppdrogs att under ifrågavarande tid upprätthålla professor Bolanders undervisningsskyldighet.

Fröken Alma Hulting, vår bekanta operasångerska, ämnar den 1 november ge en konsert i Vetenskapsakademiens hörsal.

Hr Arthuro della Spina, den unge begåfvade italienske violoncellisten, som i våras konserterade här, ger d. 2 nov. konsert i Vetenskapsakademien. Herr della Spina har engagerats som solist i Konsertföreningen för innevarande säsong och annonserar att han ger lektioner på sitt instrument. Hr della Spina företer utmärkta vitsord från konservatoriet i Neapel.

Tre nya sonataftnar anordnas af hrr Aulin och Stenhammar i Vetenskapsakademiens hörsal, upptagande samma program, nämligen alla Beethovens sonater för violin och piano, å följande dagar: fredagen den 21 oktober, lördagen den 12 november och fredagen den 25 november. Biljettpreisen bli desamma, 6 kr. numrerad plats och 4 kr. 50 öre onumrerad plats till alla sonataftnarna.

En "svensk afton" var i midten af denna månad anordnad i K. F. U. M:s hörsal. Den var en länk i "Borgarskolans serier". Den stora salen var till sista plats fylld med en publik, som med lifligaste bifall mottog de olika numren i det rikhaltiga programmet.

En dubbelkvartett studentsångare inledde soarén med Lindblads Dalkarlsång, hvarpå fröken Mally Ericsson vid dr K. Valentins ackompanjemang känsligt och vackert sjöng fyra sånger. Den bekante pianisten Adolf Wiklund utförde så några musiknummer, och dr Ruben G:son Berg uppläste ur Aug. Blanchés berättelser.

Sångsällskapet T. T. (Thalias Tjenare), hvilket, som bekant, består af solister från Operan och Ranfts teatrar i Stockholm, hade i förra månaden sitt första sammanträde för hösten. Till ordförande omvaldes med acklamation hr Knut Nyblom, som på grund af flera månaders bortovaro från Stockholm dock undanbedt sig omval. Till sånganförare omvaldes likaledes direktör Erik Akerberg, till sekreterare hr

Oscar Bergström och till sällskapet skattmästare hr Gust. Ad. Lund. I ledighet efter vice ordföranden, hr Alfred Lundberg, som afflyttat till Göteborg, insattes hr Oscar samt till klubbmästare efter hr Claes Henning, som från och med denna säsong lämnar teatern, men dock kvarstår som aktiv medlem i sällskapet, valdes hr Elis Olson vid Södra teatern. Till sällskapets ordinarie bibliotekarie utsågs hr Ericson vid Operan och till ny medlem i sällskapet kallades tenoren hr Allum hos Ranft.

Östberg-Lundqvist-turné. Fru Caroline Östberg och hr C. F. Lundqvist företaga i början af januari en turné som är ämnad att räkna 2 1/2 månader och kommer att omfatta landets alla städer af större betydelse jämte konserter i Köpenhamn och några af Norges större städer, såsom Kristiania, Trondhem och Bergen. Herr Lundqvist har nyligen gjort en mycket framgångsrik turné i Norrland.

Nytt musikverk. Andéas Hallén har under sin sommarvistelse i Varberg fullbordat ett arbete, hvilket är afsedt att uppföras af Sydsvenska filharmonien vid någon af dess konserter under säsongen, antagligen före jul. Det är ett oratorium, kalladt Jul, i två afdelningar för sopran- och tenorsoli, kör och stor orkester; texten är författad af fröken Annie Quiding.

En ny svensk opera — helaftonsopera — "Främlingen" har till pröfning inlämnats till Operan af notarien i marinförvaltningen A. J. Hillfors, inom musikvärlden känd såsom kompositör af en del småstycken.

Sångartäflan i Helsingborg. För den blifvande sångartäflan i Helsingborg nästa år har nu uppställts ett prospect, hvarur vi återge följande:

Täflingen skall försiggå å Helsingborgs teater en söndag i juli månad. Rättighet att deltaga tillkommer inom Skåne existerande fyrstämliga manskörer, bestående af minst 16 sångare. Priset blir endast ett: det af Helsingborgs sångförening stiftade vandringspriset "Den gyllena lyran". Konserter hålles å teatern samma dag efter täflingen.

Nettobehållningen af inträdesbiljetterna till såväl täflingen som konserten tillfaller de deltagande sångföreningarna, som genom ombud för hvarje förening föranstalta om medlens fördelning bland sångarne, på så sätt att resekostnader i första rummet ersättas.

Vid täflingen utför hvarje förening ett nummer, som är lika för alla, och ett nummer efter eget val. Uppträdandet sker efter lottning, som verkställas inför kommittén. Prisbedömningen kan ske antingen genom votering af publiken eller genom prisdomare. Man önskar höra föreningar-

nas mening i synnerhet i denna angelägenhet samt om, i fall prisdomare förordas, hur många och hvilka som därtill böra utses.

För de föreningar som icke hemvända samma dag kan troligen en god biförtjänst vinnas genom uppträdande å någon af platsens utvårdshus, såsom Terrassen, Hamnpaviljongen, Ramlösa, Folkets park eller Oscarsro.

Från våra grannland.

Helsingfors. Aug. 1—Okt. 3. Ranft-ska operasällskapet afslutade den 15 aug. sin sejour här med "Vagabonderna". Under samma månad hade äfven "Trollsloppet" och "Tiggarestudenten" uppförts. Finska teatern har, utom dramatiska pjäser under aug. gifvit "Tukkijoella" (musik af Merikanto). Folkteatern, som började sin termin d. 28 aug., har endast haft dramatisk repertoar denna tid. Svenska teatern började sin säsong d. 1 sept. och har likaledes endast uppfört dramatiska pjäser. D. 15 och 17 gäfvos af den bekanta Brüssel-stråkkvartetten konserter. Programmet upptog till den första stråkkvartetter af: Tschaiowsky: op. 11 D dur; Beethoven: op. 18 N:o 6 B dur; Schubert: D moll; till den andra: A. Borodin: A dur; Mozart: N:o 12, G. dur; 3 Beethoven: op. 95, F moll. D. 20, 22 och 25 gaf den finska berömda sångerskan Alma Fohström (von Rode) till frände af sitt 25-års konstjubiläum konserter å Finska nationalteatern. På alla konserterna förekommo arior ur Verdi-operor jemte in- och utländska sänger. Hon biträdde af pianisten, fru Wanda Stein, hr Merikanto och flöjtisten Rickelt. Den unga sångerskan Irma Ackté, syster till fru Aino Ackté-Renvall, gaf d. 23 sept. konsert med biträde af Aino Ackté och hr Merikanto. Fru Maikki Järnefelt konserterade här med biträde af sin man d. 27 och 29. Efter konsertandet i Stockholm gaf hr Willy Burmester, biträdd af pianisten Schmid, konsert här d. 3 oktober.

Den svenske bekante komponisten Gösta Geijer höll här d. 10 sept. en populär föreläsning öfver Erik Gustaf Geijer såsom tonskald. Föreläsningen illustrerades af 12 Geijer-sånger, utförda af fru Signe Geijer, föreläsarens hustru.

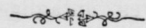
Köpenhamn. Sept. 1—30. Af musikpjäser på kgl. teatern under denna tid har uppförts "Offerilderna", legendstycke i en akt med musik af Gerhard Schelderup, samt "Faust", "Mignon", "Liden Kirsten", "Den flygande Holländaren", "Orfeus och Eurydike", "Norma", "Drot og Marsk", "Elverhøj" samt, för 100:de gången "Sven Dyrings hus", med musik af H. Rung. "Offerildernes" text berömmes icke men musiken såges passa till stycket. Af baletter ha uppförts "Toreadoren",

"Napoli", "Sylfiden" samt "Från Sibirien till Moskva", i 2 akter af Bournonville. Denna hans sista balett säges också vara den svagaste. — På Folkteatret har fru Wiehe-Bereny gäststat i "Den lille dronning".

Operasångaren Wilh. Herold, som börjat gästspel på kgl. teatern, har måst afbryta detta och intagas på sjukhus för ledgångsrheumatism.

Från andra land.

Berlin. Andra allmänna musikpedagogiska kongressen har hållits den 6—8 dennes härstädes under prof. Xaver Scharwenkas ledning. Sammanträdena ägde rum i riksdagshuset. Bland frågor på kongressens dagordning förekommo exempelvis musikens estetik och dennas praktiska införande, musikalisk akustik, reformer på skolsångens område, föredrag öfver anslags och stråkteknikens fysiologi, konst-sången och utbildning af sånglärare-krafter, reformer inom notskriften.

Ett och annat från musikvärlden.

En stor teaterrevolution har genomförts af den nye artistiske direktören var Metropolitan-Theatre i Newyork, Heinrich Conried, densamme som haft djärfheten att anektera Wagners "Parsifal" för sin opera. Han har nämligen afskaffat alla, både kvinnliga och manliga, "stjärnor", eller rättare de enorma honorar dylika förut betingat sig och det själfsväld som karakteriserat deras uppfattning af skyldigheterna mot både teatern och publiken. En utländsk tidning berättar bl. a. därom:

Ännu under förra året uppburo Jean och Edouard de Reské, hvilka alltid båda skulle engageras, tillsammans 18,000 kr. pr afton. Och så ville Eames ha lika mycket som Nordica, denna lika mycket som Melba och denna åter lika mycket som de båda andra tillsammans. Eames ville aldrig repetera de två dagarne före och efter den föreställning då hon sjöng, Melba tillät ingen annan Margareta i "Faust" och Nordica ville vara ensam om vissa Wagnerpartier. Alla tre damerna gjorde för öfrigt anspråk på den bästa klädloggen, Alvarez tillät ej att man dubblerade hans favoritpartier, och så vidare i det oändliga.

Conried har, som sagdt, gjort ett brådt slut på allt detta ofog. I stället för bröderna de Reské har han engagerat italienaren Caruso och fransmannen Plançon, i stället för Emma Eames den unga och vackra Aino Ackté (för en tredjedel af den förras honorar), o. s. v. Conried vill att publiken i stället för att säga: "Hvilken stor sångerska eller sångare!" skall utbrista: "Hvilken förträfflig opera!"

Slutligen har han gjort samma anordningar i alla de förnämsta klädlogerna, drifvit igenom principen om det erfoderliga antalet repetitioner och infört en absolut dubblering af alla hufvudpartier.

Och oaktadt allt detta har Metropolitan operan under denna säsong gjort utmärkta affärer.

Florizel von Rsuter, den unge här mycket uppmärksammade violinisten, har af Carmen Sylva (drottning Elisabeth af Rumänien) erhållit i uppdrag att komponera musiken till en opera "Jeanne d'Arc", till hvilken drottningen själf nyligen avslutat texten. Den unge Florizel har, i ett af le Figaro återgifvet, ytterst älskvärdt handbref, blifvit inbjuden att arbeta tillsammans med drottningen å slottet Neuwied vid Rehn. Samma tidning omtalar att Florizel förut komponerat en symfoni, en konsert för fiol, en kvartett, ett symfoniskt poem och en otalig mängd smärre stycken för fiol och orkester.

Japanerna och koloratursången. Hur föga förstående japanerna visa sig emot den europeiska koloratursången, visar följande anekdot. "I Tokio", så berättar en resande, "gafs på teatern en slags japansk "Jorden rundt på åttio dagar". Efter åtskilliga äfventyr nådde de modiga resenärerna Paris och besökte operan. Tillfället tycktes direktören gynnsamt att här låta ett i Yokohama gästerande europeiskt sällskap uppträda på scenen. Dödystnad följde på detta uppträdande. Därefter kunde man af den ärade publikens minspel förstå, att den för våra öron så välklingande musiken på japanska nerver verkade ungefär som — asiatisk musik på våra. Men icke nog härmed. Då koloratursångerskan lät höra en aria med löpnin-gar och drillar, brast publiken i det mest ohäjdade skratt. Den japanske teaterdirektören upprepade icke experimentet. Några af de närvarande europeerna förmodade, att japanerna uppfattat koloratursången som stilsiseradt skratt och ovillkorligen instämt. Mindre optimistiska naturer trodde, att sopranens höga toner helt enkelt föreföllo åhörarna absurda och löjlga.

Hvarjehanda.

Engelska nationalsångens begynnelseord. Då Englands nuvarande konung besteg tronen måste naturligtvis nationalsångens början "God save the Queen" ändras. En diskussion om textens rätta lydelse uppstod då, hvarunder generallöjtnant Kelly, som är specialist på det militärhistoriska området, häfdat att den nu, då landet

har en konung, bör lyda "God save our Lord the King".

Från annat håll häfdas det emellertid att den äkta texten lyder: "God save our gracious King".

Till kröningen måste man emellertid ha klarhet i saken och vände sig till konungen med förfrågan om hvilken text han föredrog.

Från konung Edwards kabinettsekreterare ankom också svar, hvare föreslogs formen "God save our gracious King".

Denna form är därmed den officiella och skall användas allt framgent.

Egenheter hos "operastjärnor." Jean de Reszké, den berömda tenoren-miljonären, berömmar sig mycket öfver sin stora förmåga att — skälla som en hund och jama som en katt. Då den berömda sångerskan Nordica en gång kom in i sin klädloge i Chicago, blef hon icke litet förvånad öfver att höra sin lilla favorithund, som hon med säkerhet visste sig ha lämnat kvar i hotellet, från en vrå i logen ge upp ett gällt skall. Ett ögonblick därefter löstes gåtan — då Jean de Reszké kom krypande fram under pianot på alla fyra och fortfarande stormskällande.

Marcella Sembrich lägger särskildt stor vikt på hvad hennes make, prof. Stengl, yttrar om hennes sång. Efter hvarje akt kommer denne upp i hennes klädloge.

— Stengl har en lång näsa, brukar hon säga, och när hans näsa ser längre ut än vanligt, vet jag bestämdt att jag icke sjungit riktigt bra!

Det underbara djuret. En kinesisk mandarin skrifver i en bok om europeernas seder och bruk bl. a. följande:

"Vesterns folk ha ett besynnerligt husdjur. Det har fyra fötter, ibland också blott tre, och om man så vill, kan man förmå det att sjunga. Männen och ännu oftare kvinnorna, stundom till och med barnen, slå sig ned framför det samma; sedan börja de slå djuret på dess tänder och trampa det då och då på svansen. Och då börjar det genast sjunga. Dess sång är mycket bullrande, betydligt högljuddare än fogelsång, men icke på långt när så harmonisk; trots sina fruktansvärda tänder bits detta präktiga djur aldrig; ej heller behöfver man binda det, enär det aldrig försöker att springa sin väg".

Hvad är det för ett djur?

Anekdoter om Rossini. För ett par år sedan offentliggjordes Rossinis brev-vexling. Med anledning därav innehöll "Le Correspondent" en af Louis de Morguis skrifven, mycket fängslande karaktäristisk öfver mästaren. Skildringen är kryddad med en mängd anekdoter, som äro betecknande för Rossinis slagfärdighet.

En dag spelade konungen af Portugal, som var amatör på violoncell, för Rossini en romans ur en af dennes operor.

— Nå, hvad tycker ni, mästare? frågade monarken, då han slutat.

— Ja, Herre Gud, svarade Rossini, för att vara speladt af en kung, var det inte så illa. Och för öfrigt behöfva ju suveräner icke aflägga räkenskap för någon.

Och utan öfvergång erinrade han därpå helt ogeneradt monarken om ett fat vin, som han fått löfte om.

* * *

Äfven Wagner skulle få erfara hans hvassa tunga. Han hade kommit till Paris för att få Tannhäuser uppförd och gjorde då ett besök hos Rossini. Knappt hade han nämnt sitt namn förrän Rossini slog sig för pannan och utbrast:

Richard Wagner? Richard Wagner? Jag har alldeles bestämdt läst i en liten tidskrift om en viss Wagner, som sade många hårda ord om Mozarts, Haydns och också om min musik. Är ni kanske denne Wagner?

Wagner framstammade några urskuldande ord.

Såå, sade Rossini, ni sade mycket skarpa saker om den musiken. Hvad mig själf beträffar gör det mig icke så mycket, jag är ju ingenting, men tro mig, herr Wagner, Mozart och Haydn hade ändå en viss talang!

Pianoverk förhålla sig till orkesterverk som stålstick till målningar.

Franz Liszt.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Häft. 3 kr., i pappband 3:50, cloth-band 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkliga vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkliga är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Kurs i plastik samt undervisning i sång

efter den italienska sångmetoden i förening med instuderande af roller, med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE,

Sturegatan 24, Stockholm.

OBS.

OBS.

Svensk Musiktidnings Expedition

är från 1 Oktober

Kammakaregatan 6

1 tr. upp öfver gården.

Udkommet er og udlevereres gratis:

Antikvar Katalog

over

Musik-Literatur

Herm. H. J. Lynge & Søn.

Walkendorffsgade 8. København.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 24:de årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1904 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor.* I landsorten prenumereras bäst å posten.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikkildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEALJ

»för utmärkta flyglar och pianos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

Sällskapet för svenska kvartett-sångens befrämjande

inbjuder härmed svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan ackompanjemang, förbehållande sig sällskapet ägande och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Vid bedömandet af de insända kompositionerna tages hänsyn till sängbar melodi och lättflytande stämning samt kompositionernas lämplighet för vanligt röstomfång.

Täflingsprisen äro tre:

1 1:sta pris å 500 kronor,

1 2:dra pris å 200 kronor, samt

1 3:dje pris å 100 kronor,

och äger Styrelsen, på prisnämndens förslag, rätt att i stället för ett andra pris utdelade ytterligare två tredje pris å 100 kronor hvardera.

Icke prisbelönad men lämplig komposition kan efter öfverenskommelse inköpas till kvartettsamlingen.

Såsom prisdomare fungera, enligt benäget åtagande, herrar Förste Hofkapellmästaren Conrad Nordqvist, Kompositörerna Hugo Alfvén och Wih. Stenhammar.

Kompositionerna skola före den 1 December innevarande år insändas till Carl Johnns Musikhandel, Järntorget N:o 78, Stockholm, och skola kompositionerna vara försedda med tydligt skrifvet motto, där af afskrift skall finnas å ett medföljande, försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och fullständiga adress.

Rätt förbehålles att vid tillämnadt inköp bryta den till kompositionen hörande namnsedeln. Stockholm i Juni 1904.

STYRELSEN.

Eleganta Permar

till *Svensk Musiktidning* finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönischs världsberömda Flyglar och Pianinos.

INNEHÅLL:

Johan Gustaf Kjellberg † (med porträtt). — Theodor Bertram (med porträtt). — De hufvudsakligaste formerna för orgelmusiken i dess utveckling till Joh. Seb. Bach. — Musikpressen. — Följetong: Rouget de l'Isle och Marseljäsen af E. Minstrel. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och utlandet. — Ett och annat från musikvärlden. — Hvarjehanda. — Annonser.

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.